

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 35P/121/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122209433
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Bartová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122209433.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Danou Bartovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, dieťa rodičov - matka: O. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, D., t.č. S. XX, D. a otec: O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, D., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby U., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 11P/320/2017 - 88 zo dňa 06.08.2018 v časti vyživovacej povinnosti otca tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletého O. O., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 85 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred, počnúc dňom 01.10.2022.

II. Zročné výživné otca za čas od 01.10.2022 do 31.01.2023 na maloletého O. O. činí sumu 249,18 eur, ktorú sumu súd povoľuje otcovi splácať k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

III. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden účastník nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.09.2022 navrhovateľka - matka žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého O. na sumu 150 eur od 01.10.2022. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 06.08.2018 bolo priznané výživné v minimálnej výške od otca. Uviedla, že maloletý navštevuje 7. triedu základnej školy, nakoľko rastie, výdavky na jeho potreby sa zvyšujú. Bývajú v prenajatom byte na G. s jej manželom a s ich dcérou A., ktorú si právoplatne osvojila. Mesačné náklady na maloletého O. vyčíslila nasledovne: bývanie 147 eur, strava 100 eur, vreckové 10 eur, oblečenie 50 eur, školské pomôcky 20 eur. Ďalej uviedla, že maloletého veľmi baví futbal, ale si to nemôžu dovoliť, nakoľko výdavky sú už teraz vysoké. Maloletý má zdravotné problémy, ktoré vyžadujú každý mesiac výdavky približne 20 eur na mastičky na ekzém a 5 eur na olejové kvapky do nosa kvôli chronickému krvácaniu nosa. Teraz mu diagnostikovali skoliózu skupiny C, čo vyžaduje pravidelné rehabilitácie a cvičenie. Lekár doporučil plávanie, čo sú ďalšie výdavky. Takisto nosí okuliare, ktoré už trikrát museli meniť kvôli zhoršeniu zraku. Dokopy za okuliare dali 400 eur. Nosí ortopedické vložky, polročne vychádzajú na 4 eurá. Má problémy s nohami, preto musí nosiť aj kvalitnejšiu obuv. Návštevy zubára za posledné 4 mesiace vyšli 110 eur. Uviedla, že jej príjem je v priemere 700 eur v čistom, manželov takisto. Okrem toho poberá rodinné prídavky 30 eur.

2. Otec v písomnom vyjadrení nesúhlasil s návrhom, a to z objektívneho dôvodu, ktorý si nezapríčinil sám. V súčasnej dobe je v UVTOS zaradený (zrejme pracovne - pozn. súdu) a z pracovnej odmeny je finančným oddelením zariadenia rozdelená odmena aj na výživné. Uviedol, že v súčasnej dobe je rozhodnutím Okresného súdu Nitra zaviazaný prispievať sumou 80 eur a ani túto nie je schopný prispievať. On sám má za pracovnú odmenu vyplatenú sumu 21,20 eura. Ďalej uviedol, že nie je schopný prispievať viac, ako prispieva doposiaľ. Každé ďalšie navýšenie na výživnom ho zadlžuje a do budúcnosti to môže viesť k ďalšej trestnej činnosti na vyplatenie dlhov, ktoré si nezapríčinil sám. V následnom písomnom vyjadrení trval na zamietnutí návrhu, Doplnil, že z pracovnej odmeny je mu strhávané výživné v sume 29,87 eura. Iný príjem nemá, z času na čas mu zašle rodina nejaké financie, ktoré využije na nákup stravy, hygienických potrieb a podobne. Uviedol, že nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani motorové vozidlo, nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem syna O.. Pred výkonom trestu nepodnikal a pracoval len príležitostne. Nemá žiadne zdravotné obmedzenie na vykonávanie pracovnej činnosti, nakoľko je zaradený do práce. Záverom požiadal o prejednanie veci v jeho neprítomnosti.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka a kolízny opatrovník. Otec žiadal prejednať vec v jeho neprítomnosti, preto súd pojednával bez jeho účasti.

4. Navrhovateľka na pojednávaní vypovedala, že o maloletého sa stará spolu s manželom. Bývajú v byte na S. XX, D., ktorý majú v nájme. Byva tam so svojím manželom, synom O. a s dcérou A., ktorú si osvojila. K osvojeniu došlo po smrti matky maloletej. Pracovala v spoločnosti O. shop do júna 2022 s priemernou čistou mzdou približne 800 eur s nadčasmi. Od júna 2022 pracujem cez agentúru L. D. s.r.o. v spoločnosti DSV v Nitre s čistým príjmom okolo 800 eur, vyšší príjem okolo 1000 eur v čistom za posledné 3 mesiace predstavujú aj nadčasy, nakoľko robili každú sobotu a každý sviatok. Poberá prídavky na dieťa na maloletého O., doteraz to bolo 30 eur. Prídavky na maloletú A. poberá manžel. Iný príjem nemá. Manžel má príjem okolo 800 eur v čistom, v prípade nadčasov to môže byť viac. Nájomné platia vo výške 570 eur, v čom sú zahrnuté aj energie. Majú spotrebný úver, ktorý splácajú vo výške 180 eur mesačne. Celková výška úveru bola 12.000 eur. Brali ho v roku 2019. Ďalej majú úver zo spoločnosti C. kredit, kde je splátka XXX eur. Výška celkového úveru bola 5.000 eur. Brali ho v roku 2020. Ďalej platia za televíziu, internet a telefóny 100 eur mesačne. Manžel vlastní motorové vozidlo. Navrhovateľka nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, úspory nemá žiadne. Čo sa týka maloletého výdavky sú na bývanie 147 eur, strava 100 eur, maloletý sa stravuje doma. Školské pomôcky na mesiac 20, eur, oblečenie 50 eur mesačne, kupujú mu špeciálnu obuv vzhľadom na problémy s nohami. Maloletý má ekzém, kvôli ktorému je liečený u kožnej lekárky. Výdavky na krém, ktorý predpisuje lekárka je 20 eur mesačne. Ďalej má maloletý problém s chronickým krvácaním z nosa, kupuje mu olejové kvapky do nosa a spreje do nosa približne za 5 eur mesačne. Maloletý nosí okuliare, ktoré bolo potrebné opakovane vymeniť, teraz má tretie. Čo sa týka deklarovaných výdavkov na zubára vo výške 110 eur, išlo o bežné zákroky. Na maloletého bolo určené minimálne výživné. Chodí jej od exekútora suma 22 eur.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že na základe vykonaného dokazovania navrhuje, aby súd zvýšil výživné. Výšku výživného ponecháva na úvahe súdu.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, spisom tunajšieho súdu sp. zn. spis 11P/320/2017 a z neho rozsudok č.l.88, listinnými dôkazmi, a to rodným listom maloletého, lekárskou správou, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/126/2021-23, rodným listom maloletej A., lustráciou ZVJS, vyjadrením otca č.l.24, prehľadom zrážok výživného, potvrdením o príjme otca, vyjadrením otca č.l.74, potvrdením o výške príjmu matky, potvrdením o výške príjmu manžela matky, odpisom z registra trestov otca, lustráciou otca v sociálnej poisťovni, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5T/45/2019 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To/14/2021, výpisom z účtu manžela navrhovateľky a zistil nasledujúci stav:

7. Maloletý O. O., nar. XX.XX.XXXX je dieťa rodičov - matky O. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, D., t.č. S. XX, D. a otca O. O., nar. nar. XX.XX.XXXX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 11P/320/2017 -88 zo dňa 06.08.2018 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matke a otec maloletého bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona od 01.12.2017 k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca vopred. Zročné výživné za obdobie 01.12.2017 do 31.07.2018 v sume 219,32 eura súd povolil otcovi splácať po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným.

8. Navrhovateľka (matka maloletého) uzatvorila manželstvo s F. H., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 11P/126/2021-23 zo dňa 20.09.2021 sa stala maloletá A. H., nar. XX.XX.XXXX, osvojencom navrhovateľky ako manželky otca dieťaťa, F. H. (matka maloletej zomrela v roku 2020). Navrhovateľka má teda dve vyživovacie povinnosti. Navrhovateľka je zamestnaná od júla 2022 v spoločnosti L. D. s.r.o., A. XX, N. (pracovná agentúra) s priemerným čistým príjmom 903 eur mesačne (čistý príjem nedosahovala v jednotlivých mesiacoch rovnomerne; netto mzda mínus iné zrážky za jednotlivé mesiace: 8/2022 - 584 eur, 9/2022 - 890 eur, 10/2022 - 800 eur, 10/2022 - 1.053 eur, 11/2022 - 1.043 eur, 12/2022 - 1.046 eur). Do júna 2022 pracovala navrhovateľka v spoločnosti O. Z. s.r.o. s priemernou čistou mzdou 800 eur. V čase poslednej úpravy výživného (rok 2018) pracovala matka ako predavačka a dosahovala príjem 450 eur mesačne. Manžel navrhovateľky je zamestnaný v spoločnosti V. U. s.r.o., G. XXX, D. s čistým mesačným príjmom 800 eur (vrátane nadčasov 900 eur). Navrhovateľka poberá prídavky na dieťa na mal. O., jej manžel na mal. A., výška prídavku je od roku 2023 v sume 60 eur. Navrhovateľka býva so svojím manželom, maloletým O. a maloletou A. v prenajatom byte s výškou nájmu 570 eur mesačne vrátane energií. S manželom splácajú spotrebné úvery mesačne v splátkach výške 180 eur a 190 eur. Výdavky na televíziu, internet a telefóny súd mesačne spolu 100 eur. Nehnuteľnosti nevlastní, úspory nemá žiadne. V čase poslednej úpravy výživného mala výdavky 560 eur na nájomné mesačne, ktoré uhrádzala spolu s priateľom (terajší manžel), pôžičky a úvery nemala.

9. Maloletý má bežné výdavky na bývanie 147 eur, (1/4 z nájomného), stravu 100 eur, oblečenie v priemere 50 eur mesačne, školské pomôcky v priemere 20 eur mesačne. Osobitné výdavky má maloletý v súvislosti s kožným problémom 20 eur mesačne a v súvislosti s chronickým krvácaním nosa 5 eur mesačne. Maloletý nosí okuliare, ktoré bolo potrebné dvakrát meniť kvôli zhoršeniu zraku. V súvislosti s bežnými zákrokmi u zubára boli výdavky na maloletého v poslednom období 110 eur. Maloletý má diagnostikovanú skoliózu, s čím doposiaľ nevznikli osobitné výdavky, odporučené bolo cvičenie a plávanie. Maloletý je žiakom siedmeho ročníka Základnej školy S. D..

10. Otec maloletého bol rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/45/2019 zo dňa 24.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/14/2021 zo dňa 15.04.2021 odsúdený za zločin sexuálneho násillia (§ 200 ods.1, ods.2 b) Trestného zákona) na trest odňatia slobody na 9 rokov a 8 mesiacov (poškodenou bola navrhovateľka). Trest vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov s dĺžkou trvania do 20.05.2030. Podľa odpisu registra trestov bol otec 12 krát súdne trestaný. Otec je výkone trestu pracovne zaradený, dosahuje čistú mzdu v priemere približne 180 eur (za obdobie 2/2022 - 10/2022). Otec má jednu vyživovaciu povinnosť. Z uvedenej mzdy sa vykonávajú zrážky na výživné na mal. O. vo výške 29,87 eura, ktoré sú zasielané súdному exekútorovi JUDr. Ing. M. S.. Výživné bolo po zrazení trov exekúcie zaslané matke za obdobie od októbra 2022 nasledovne: 10/2022 - 22,71 eura, 11/2022 - 22,71 eura, 12/2022 - 22,70 eura a 01/2023 - 22,70 eura. Otec nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, nemá žiadne úspory. V čase poslednej úpravy výživného neboli zisťované pomery otca, súd ho zaviazal na platenie výživného v minimálnej výške. Otec v minulosti pracoval len príležitostne, v každom zamestnaní len mesiac, najviac dva (lustrované obdobie od roka 2018 doposiaľ). Otec nemá žiadne zdravotné obmedzenie pracovnej činnosti.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit, ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného, pokiaľ sa výrazným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti. Súd pri svojom rozhodovaní v takomto konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá prívodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné.

19. Z ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

20. Súd má z vykonaného dokazovania preukázané, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov. Od určenia výživného uplynulo takmer 4 a pol roka. Maloletý navštevuje druhý stupeň základnej školy (siedmy ročník). K bežným výdavkom na ošatenie, hygienu, stravu maloletého pribudli výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, a to na dioptrické okuliare (nepravidelné výdavky celkovo v sume 400 eur), na liečbu kožných problémov (20 eur mesačne) a problémov s chronickým krvácaním nosa (5 eur mesačne). Výdavky na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého predstavujú sumu minimálne 342 eur (bývanie 147 eur, strava 100 eur, oblečenie 50 eur, školská dochádzka 20 eur, lieky 20 eur + 5 eur), v čom nie sú zahrnuté nepravidelné výdavky na okuliare (400 eur), zubnú starostlivosť a ošetrovanie (110 eur) a prípadné voľnočasové aktivity.

21. Rovnako došlo k zmene pomerov na strane matky. Je pravdou, že príjem matky sa zvýšil z 450 eur na 900 eur mesačne, matke však pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť (na osvojenú mal. A., nar. XXXX). Ďalej matke pribudli záväzky vo forme úverov, ktoré spláca spolu s manželom mesačne v sume 370 eur. Manžel navrhovateľky má čistý mesačný príjem 800 eur (vrátane nadčasov 900 eur).

22. Pomery na strane otca v čase poslednej úpravy skúmané neboli a otec bol zaviazaný na výživné v minimálnej výške, preto nie je možné posúdiť zmenu pomerov na strane otca. Z toho dôvodu súd pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti vychádzal z terajšieho zisteného stavu bez porovnávania pomerov v čase poslednej úpravy výživného. Otec vykonáva trest odňatia slobody, vo výkone trestu

je pracovne zaradený s dosahovanou čistou mzdou 180 eur mesačne. Otec v minulosti pracoval len sporadicky a krátko.

23. Otec zaujal zamietavé stanovisko k návrhu na zvýšenie výživného (aj keď odôvodnenosť potreby zvýšiť výživné nenamietal) s argumentom, že z objektívnych dôvodov, ktorí si nezapríčinil, nemôže plniť výživné v navrhovanej výške. S týmto tvrdením otca sa však súd nestotožňuje, práce naopak, súd má za to, že otec sa výlučne svojím úmyselným konaním dostal do postavenia, že nie je schopný dosahovať adekvátny príjem na zabezpečenie potrieb maloletého. Súd poukazuje aj na charakter trestnej činnosti, za ktorú bol otec odsúdený, ide o úmyselné protiprávne konanie (a to voči matke ako poškodenej). V tomto prípade je potrebné vec posudzovať v zmysle ustálenej súdnej praxe, že ak sa rodič svojím úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba, a pre ktoré bol následne odsúdený na trest väzenia, v dôsledku čoho sa zbavil objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu, nemožno túto skutočnosť počítať na ľarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa čl. 32 ods. 4 Listiny má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Nemôže ísť ani o dôvod, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 236/2018 z 20.02.2019). V zmysle článku čl. 32 ods. 4 Listiny je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa potom zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento ústavne zaručený princíp ochrany práv zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie materiálnej a nemateriálnej povahy na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti vedúce k jeho uplatneniu v spoločnosti. Ani dlhodobjší výkon trestu by nemal mať vplyv na uvedené závery (na porovnanie rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp zn. 5CoP/23/2022 z 11.05.2022, bod 7).

24. Na základe uvedeného súd vychádzal z možností a schopností otca, aké by otec mal v prípade, ak by trest odňatia slobody nevykonával a uplatnil princíp potenciality príjmov otca povinného výživným pred princípom fakticity jeho príjmov, t.j. neprihliadal len na skutočné faktické príjmy povinného rodiča, ktoré v súčasnosti dosahuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, ktoré povinný rodič mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamestnania, prax a dopyt na trhu práce. Síce aj pred výkonom trestu odňatia slobody otec len krátkodobo a príležitostne, súd však vychádzal z toho, že otec je v produktívnom veku, nemá zdravotné obmedzenie, ktoré by mu bránilo vykonávať prácu (tú aj vykonáva vo výkone trestu odňatia slobody), preto je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať aspoň príjem vo výške minimálnej mzdy. Vzhľadom na uvedené v danom prípade boli splnené podmienky pre uplatnenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď otec sa v dôsledku spáchania trestnej činnosti, za ktorú je aktuálne trestaný, fakticky vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania resp. zárobku.

25. Súd tak pri určení vyživovacej povinnosti otca na maloletého vychádzal z minimálnej mzdy určenej na rok 2023 v sume 700 eur v hrubom, teda okolo 560 eur v čistom (zdroj : www.minimalnamzda.sk). Súd potom z tohto príjmu určil výšku výživného na sumu 85 eur (čo predstavuje 15 % potencionalneho príjmu), a to od 01.10.2022 tak, ako žiadala navrhovateľka (výživné je možné určiť / zvýšiť od podania návrhu na súd, návrh bol podaný dňa 19.09.2022). Súd poukazuje na skutočnosť, že otec má doposiaľ za to, že výška pôvodne určenej vyživovacej povinnosti v roku 2018 bola 80 eur (viď vyjadrenie otca na čl. 24). Vzhľadom na zvýšenie vyživovacej povinnosti od 01.10.2022 do 31.01.2023 predstavuje zročné výživné sumu 249,18 eur (4 mesiace x 85 eur mínus zaplatené výživné, resp. poukázané súdnym exekútorom matke za obdobie od 01.10.2022 do 31.01.2023 vo výške 90,82 eur /22,70+22,70+22,71+22,71/). S ohľadom na vyššiu sumu zročného výživného súd povolil otcovi túto splácať po 10 eur, pod hrozbou výhody straty splátok. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.